

به دلیل اهمیت فعالیتهای نفت ، گاز و پتروشیمی در اقتصاد ایران ، یک فصل جدا از فصل های معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است.

با استخراج نفت و گاز از اولین چاه نفت در مسجد سلیمان ، در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی) فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شده و آمارهایی از زمان مزبور گردآوری شده است. پس از طی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹ شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیع تری را منتشر کرده است که در اولین سالنامه آماری کشور آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۵ میلادی) درج شده است.

پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶ این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی (L.N.G) و گاز مایع (L.P.G) گردآوری و ارائه کرده اند.

در سال ۱۳۴۲ با احداث اولین کارخانه کود شیمیایی در کشور ، صنایع پتروشیمی تولید شد و این نقطه آغاز تأسیس سازمانی مستقل برای معرفی صنعتی نو در کشور به شمار می رفت. از سال ۱۳۴۷ این سازمان نوپا تحت عنوان شرکت ملی صنایع پتروشیمی به فعالیت خود ادامه داد. خوشبختانه به دلیل وجود منابع اولیه فراوان (نفت و گاز) و ارزش افزوده بالا و همچنین سایر عوامل، تولید پتروشیمی در ایران مورد توجه و عنایت خاصی قرار گرفته است.

در حال حاضر ، آمارهای مندرج در این فصل از شرکت گاز استان و شرکت توزیع و پخش فرآورده های نفتی استان دریافت شده است.

تعاریف و مفاهیم

نفت خام: نفت خام آمیزه ای است پیچیده از ترکیبات هیدروکربوری که از مخازن نفت در زیر زمین ، در بعضی از نقاط دنیا استخراج می شود. نفت خام به طور عمده متشکل از ترکیبات اشباع و غیراشباع هیدروکربورهای آلیفاتیک به عنوان مثال آروماتیک می باشد. بجز هیدروژن و کربن که دو عنصر اصلی تشکیل دهنده نفت خام به شمار می روند ، عناصر دیگری مانند ازت ، اکسیژن ، گوگرد و فلزاتی چون نیکل ، سدیم ، و انادیم و آهن به مقدار کم در آن وجود دارند. به همین جهت نفت خام از نظر ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی بسیار متغیر است.

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی ، نفتینی و آروماتیکی می باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرما و سوخت مراکز حرارتی به کار می رود و یکی از موارد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین ، به آسانی نمی سوزد و یکی از سوخت های عمده کشتی ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه های برق به شمار می رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می آید و به عنوان سوخت ماشین آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه ای است از هیدوکربورهای به طور عمد حلقوی و ایزومره با قیمت‌های متفاوت که برای افزایش درجه آرام سوزی آن ، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می شود.

سوخت جت: سوخت‌های جت همان طور که از نامشان پیداست ، برای سوخت موتورهای جت به کار می روند و دارای انواع مختلف هستند ، مواد سازنده آنها همان نفت است که با اضافه کردن مواد افزودنی مانند ممانعت کننده از ایجاد زنگ خوردگی و کاهش میزان ناخالصیها ، برای سوخت موتورهای جت ، مناسب می گردد.

گاز طبیعی (گاز غنی): گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی گویند که به صورت «کلاهدک» همراه با نفت (مانند گاز منطقه آغاچاری) و مستقل (نظیر ذخایر گاز سرخس و سرخون) قابل دسترسی می باشند.

گاز سبک: گاز غنی (طبیعی) پس از طی مراحل جداسازی ، جداکردن مایعات و میعانات گازی از گاز غنی است.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف ، نسبت جمعی این دو ماده در مخلوط تغییر می یابد و در تحت فشار حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می آید.

تزریق گاز: به منظور حفظ مخازن نفت کشور و بهره برداری بهینه از آنها اقدام به عمل تزریق گاز و با آب و مخازن مزبور می گردد.

مشترک گاز: عبارت است از شخصی حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر

پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه ، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی نصب می شود انشعاب اطلاق می گردد.

پلیمرها: شامل پلی اتیلن سنگین ، پلی اتیلن سبک ، پلی اتیلن سبک خطی پی وی سی ، پلی پروپیلن ، پلی استادین ، لاستیک امتایون بوتادین ، لاستیک پلی بوتادین می باشند.

فرآورده های شیمیایی اساسی: شامل آمونیاک ، اسید نیتریک ، کربنات سدیم سبک ، کربنات سدیم سنگین ، بی کربنات سدیم ، متانول ، آرگون ، پرکلرین ، نیترات آمونیم انفجاری ، اسید کلریدریک ، کلر مایع ، سود سوزآور ، آب ژاول ، اسید فسفریک ، گوگرد ، اتیلن ، پروپیلن ، دواتیل هگزانول و بوتانل ها ، بوتادین ، برش چهار کربنه ، کلرواستیل کلراید ، اسید استیک ، اکسید اتیلن، استات وینیل ، اتیلن گلیکول ها ، اتانول آمین ، بوتن ۱ ، استارین ، اتیل بنزن ، کریستال ملامین ، تی دی سی ، وی سی ام ، تولوئن ارتوزایلین ، پارزایلین ، مخلوط زایلین ها می باشند.

کود و سموم دفع آفات: شامل اوره ، نیترات آمونیم ، دی آمونیم فسفات ، سولفات آمونیم ، آلاکلر ، بوتاکلر می باشند.

سوخت و هیدروکربورهای پایه و برگشتی: شامل پروپان ، بوتان ، پنتان پلاس ، پنتان ، بنزین پیرولیز ، رافینیت C۴ ، رافینیت C۶ ، C.F.O ، MTBE می باشد.

۱-۶- مصرف انواع فرآورده های نفتی (متر مکعب)

نفت سفید	بنزین	سوختهای هواپیما	گاز مایع (تن) ^(۱)	جمع	سال و شهرستان
۲۴۵۸۲۰	۲۲۴۱۲۹	۵۰۳	۵۹۷۴۶	۱۳۵۰۴۷۵ ۱۳۸۲
۲۴۲۵۳۷/۰۰	۳۲۸۱۴۵/۰۰	۴۸۳/۰۰	۵۹۰۴۵/۰۰	۱۳۷۹۹۳۴/۴۴ ۱۳۸۳
۲۰۸۷۲۳	۳۸۰۹۴۰	۴۳۹	۵۷۰۷۵	۱۲۹۴۱۰۰ ۱۳۸۴
۲۰۹۲۳۳	۴۳۵۵۷۶	۹۵۷	۵۰۲۸۳	۱۳۵۳۴۴۷ ۱۳۸۵
۲۲۲۰۲۰	۳۷۹۷۳۲	۵۷۰	۴۷۸۰۰	۱۳۳۶۳۵۰ ۱۳۸۶
۱۵۸۷۰	۲۹۳۶۳	.	۲۹۰۰	۱۰۵۵۷۹ الیگودرز
۴۰۸۶۰	۷۶۰۵۹	.	۷۳۰۰	۲۴۷۵۵۰ بروجرд
۵۸۸۱۲	۱۲۹۲۵۱	۵۷۰	۱۶۰۰۰	۳۶۰۲۹۴ خرم آباد
۲۱۳۴۵	۱۷۸۵۸	.	۳۲۰۰	۶۸۳۳۴ دلفان
۱۳۸۷۹	۴۱۲۴۳	.	۳۹۰۰	۱۴۴۸۵۵ دورود
۲۹۲۱۰	۲۸۶۳۰	.	۶۰۰۰	۱۲۵۷۰۷ کوهدشت
۱۴۵۸۴	۱۸۰۰۱	.	۷۰۰۰	۱۱۶۵۶۸ ازنا
۱۱۳۷۹	۲۴۸۷۲	.	۵۹۰۰	۱۱۸۶۰۸ پل دختر
۱۶۰۸۱	۱۴۴۵۵	.	۱۹۰۰	۴۸۸۵۵ سلسله

سایر فرآورده ها	قییر (تن) ^(۲)	روغنهای موتور و صنعتی	نفت کوره	نفت گاز	سال و شهرستان
.	۵۰۳۷۱	۷۱۶۹	۲۴۵۷۲۶	۵۱۷۰۱۱ ۱۳۸۲
.	۴۹۵۹۹	۴۴۲	۱۸۲۰۴۰	۵۴۳۶۲۰ ۱۳۸۳
.	...	۸۱	۱۳۳۰۱۲	۵۳۸۹۴۶ ۱۳۸۴
.	۱۱۹۲۵۵	۵۳۸۱۴۳ ۱۳۸۵
.	۱۰۷۴۸۸	۵۷۸۱۷۴۰ ۱۳۸۶
.	۲۰۸	۵۷۲۳۸ الیگودرز
.	۴۵۰۲۴	۷۸۳۰۷ بروجرд
.	۱۳۴۵۱	۱۴۳۲۱۰ خرم آباد
.	۶۲۰	۲۵۳۱۱ دلفان
.	۹۸۱	۸۴۸۵۲ دورود
.	۳۴۲۲	۵۸۴۴۵ کوهدشت
.	۳۸۳۱۳	۴۴۹۷۰ ازنا
.	۶۲۷۴	۷۰۱۸۳ پل دختر
.	۱۹۵	۱۶۲۲۴ سلسله

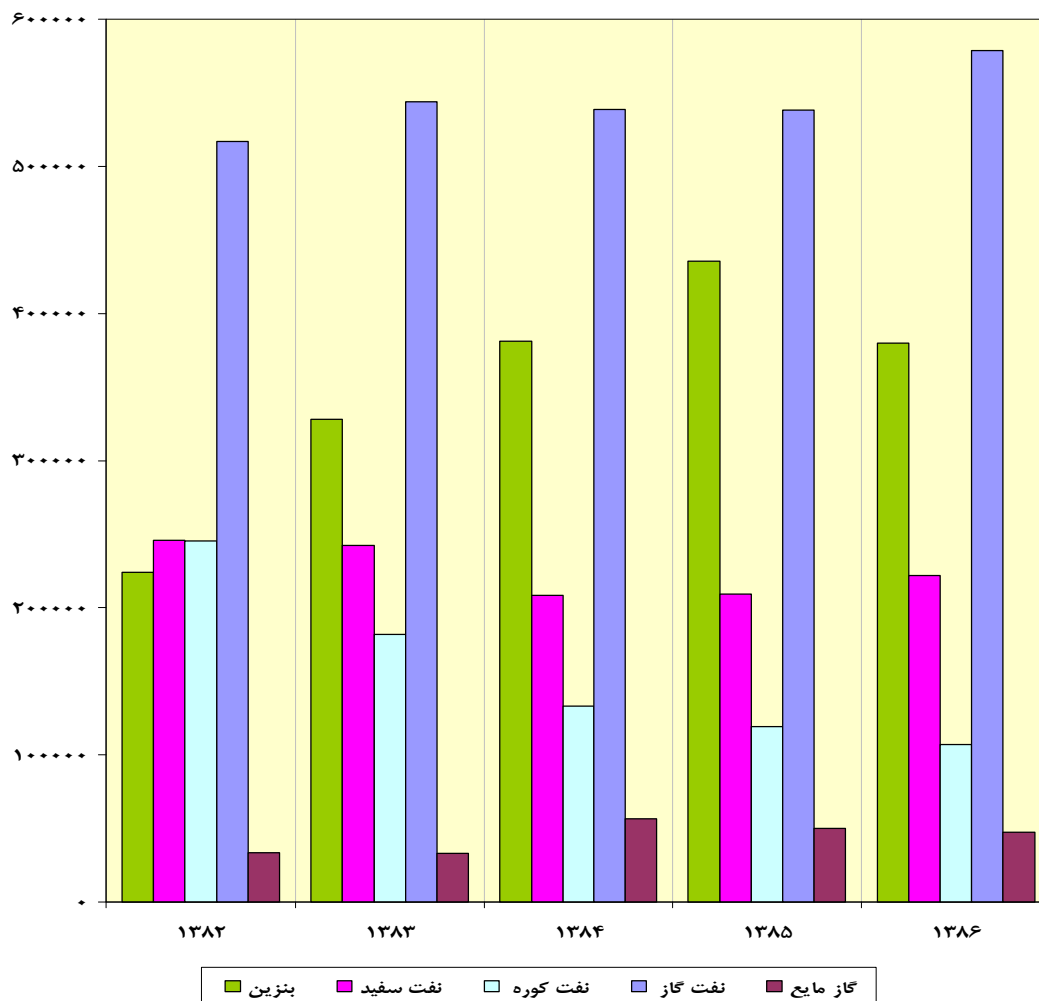
(۱) برای تبدیل واحد گاز مایع از تن به متر مکعب می بایست تن را در ۰/۵۶ ضرب نموده (ضریب حجمی متوسط گاز مایع) تا واحد آن به متر مکعب تبدیل گردد.

(۲) فروش روغنهای موتور و صنعتی انواع قیرها از سال ۱۳۸۴ ، به بخش خصوصی واگذار شده و این آمار در دسترس نمی باشد.

مأخذ: شرکت پخش فرآورده های نفتی استان لرستان .

۱-۶- مصرف برخی فرآورده های نفتی

متر مکعب

مینا: جدول ۱-۶

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه			مخازن مواد سوختی		سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	ظرفیت (لیتر)	تعداد	
۲۹	۶	۳۵	۴۵۷۹۰۰	۱۴۱ ۱۳۸۲
۳۰	۶	۳۶	۶۲۱۷۰۰۰	۱۳۱ ۱۳۸۳
۳۹	۶	۴۵	۶۲۱۷۰۰۰	۱۳۱ ۱۳۸۴
۳۹	۵	۴۴	۶۸۲۶۰۰۰	۱۵۰ ۱۳۸۵
۴۰	۵	۴۵	۶۹۱۶۰۰۰	۱۵۲ ۱۳۸۶
۴	۰	۴	۷۶۵۰۰۰	۱۷ الیگودرز
۵	۲	۷	۱۰۸۲۰۰۰	۲۳ بروجرд
۱۱	۳	۱۴	۲۰۱۲۰۰۰	۴۷ خرم آباد
۲	۰	۲	۳۹۲۰۰۰	۸ دلفان
۵	۰	۵	۸۵۸۰۰۰	۱۸ دورود
۶	۰	۶	۸۴۸۰۰۰	۱۸ کوهدشت
۲	۰	۲	۲۷۹۰۰۰	۶ ازنا
۳	۰	۳	۴۶۰۰۰۰	۱۰ پلدختر
۲	۰	۲	۲۱۹۰۰۰	۵ سلسله

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ			سال و شهرستان
	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	
۸۰۹	۱۳	۱۱۵	۱۳۲ ۱۳۸۲
۷۸۰	۲	۹۶	۱۴۹ ۱۳۸۳
۷۶۹	۵	۱۲۱	۱۶۵ ۱۳۸۴
۶۵۳	۰	۱۱۸	۱۷۰ ۱۳۸۵
۶۵۶	۰	۱۱۸	۱۷۳ ۱۳۸۶
۵۷	۰	۱۰	۱۲ الیگودرز
۷۷	۰	۱۲	۳۱ بروجرд
۱۷۶	۰	۳۷	۵۳ خرم آباد
۷۶	۰	۶	۸ دلفان
۲۶	۰	۱۵	۲۳ دورود
۹۳	۰	۱۶	۱۹ کوهدشت
۳۹	۰	۵	۱۰ ازنا
۴۴	۰	۱۲	۱۲ پلدختر
۶۸	۰	۵	۴ سلسله

مأخذ: شرکت پخش فرآورده های نفتی استان لرستان .

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گاز رسانی شده	تعداد روستاهای گاز رسانی شده	تعداد انشعاب	
			جمع	خانگی ، تجاری
صنعتی				
..... ۱۳۸۲	۱۲	۱۲	۸۰۴۱۴	۰
..... ۱۳۸۳	۱۲	۱۸	۹۵۹۴۶	۰
..... ۱۳۸۴	۱۲	۵۲	۱۰۹۱۳۷	۰
..... ۱۳۸۵	۱۳	۶۴	۱۱۹۸۸۵	۰
..... ۱۳۸۶	۱۴	۱۰۱	۱۲۹۵۰۴	۵۲
..... الیگودرز	۱	۱۱	۱۱۸۳۱	۱۱
..... بروجرد	۲	۱۵	۳۱۱۷۵	۱۸
..... خرم آباد	۲	۱۹	۴۱۸۲۲	۷
..... دلفان	۱	۳	۵۶۷۶	۲
..... دورود	۲	۱۱	۱۶۷۶۱	۱
..... کوهدشت	۱	۱	۸۲۴۵	۱
..... ازنا	۲	۴	۶۳۶۱	۷
..... پلدختر	۱	۰	۲۲۲۴	۱
..... سلسله	۲	۳۷	۵۴۰۹	۴

سالنامه آماری استان لرستان - ۱۳۸۶ ۶ - نفت و گاز

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (مترمکعب)	تعداد مصرف کننده			سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	
۴۵۹۶۰۰۰۰۰	۱۱	۲۸۹۰	۱۱۶۳۷۹ ۱۳۸۲
۶۹۱۱۸۱۴۶۱	۱۴	۳۶۵۵	۱۴۳۸۳۳ ۱۳۸۳
۷۸۶۳۴۹۴۲۷	۱۸	۴۵۱۷	۱۷۳۰۳۹ ۱۳۸۴
۱۰۵۲۷۸۲۹۹۳	۲۳	۵۲۹۶	۱۹۵۹۴۲ ۱۳۸۵
۱۰۳۷۱۰۰۰۰۰۰	۵۲	۶۱۵۶	۲۱۷۳۹۴ ۱۳۸۶
۱۰۱۶۰۰۰۰۰	۱۱	۸۳۷	۱۷۳۶۶ الیگودرز
۲۵۵۰۰۰۰۰۰	۱۸	۱۲۴۰	۵۶۲۸۱ بروجرد
۲۴۸۶۰۰۰۰۰	۷	۱۵۷۰	۷۰۵۴۱ خرم آباد
۵۳۸۰۰۰۰۰۰	۲	۳۰۶	۱۰۶۶۱ دلفان
۲۳۲۲۰۰۰۰۰	۱	۸۷۱	۲۶۷۰۰ دورود
۴۲۸۰۰۰۰۰۰	۱	۲۷۵	۱۵۰۷۳ کوهدشت
۵۵۱۰۰۰۰۰۰	۷	۷۱۸	۱۱۰۲۵ ازنا
۲۶۰۰۰۰۰۰۰	۱	۳۸	۲۳۲۲ پلدختر
۳۵۴۰۰۰۰۰۰	۴	۳۰۱	۷۴۲۵ سلسله

مأخذ: شرکت گاز استان لرستان .

۴-۶- تعداد مخازن انبارها و ظرفیت آنها

ظرفیت (متر مکعب)	تعداد	سال و شهرستان
۱۵۸۱۸۸	۳۹ ۱۳۸۲
۱۷۱۳۴۷	۳۹ ۱۳۸۳
۱۷۱۹۵۱	۴۲ ۱۳۸۴
۱۸۶۲۶۰	۳۲ ۱۳۸۵
۱۸۶۲۶۰	۳۲ ۱۳۸۶
. الیگودرز
۴۴۲۲۰	۸ بروجرд
۹۸۲۱۰	۱۴ خرم آباد
. دلفان
. دورود
. کوهدشت
۴۳۸۳۰	۱۰ ازنا
. پلدختر
. سلسله

مأخذ: شرکت پخش فرآورده های نفتی منطقه لرستان .